

 Recoverable Signature

X 75-01-43

Signed by: Anita Atanasova Dimitrova

ДО
ПРОФ. Д-Р КОСТАДИН АНГЕЛОВ, ДМ
МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Относно: предложения за изолация на болни от COVID-19 в лечебни заведения и в домашни условия по време на обявената извънредна епидемична обстановка, свързана с разпространението на COVID-19

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Съгласно разпоредбите на чл. 61, ал. 7 от Закона за здравето предлагам да се въведат критерии за определяне на лицата, които подлежат на болнична или домашна изолация, дехоспитализация на болни с COVID-19 в домашни условия, периоди за домашна изолация и за задължителна карантина на техните близки контактни лица и лицата, които са пристигнали на територията на страната от други държави.

1. На задължителна изолация и/или болнично лечение, по предложение на лекуващия лекар, подлежат следните потвърдени случаи на COVID-19:

- а) възрастни лица ≥ 60 г., в зависимост от клиничното протичане на заболяването;
- б) лица с придружаващи хронични заболявания и/или имунокомпрометиращи състояния, в зависимост от клиничното протичане на заболяването;
- в) лица с тежко клинично протичане като задух или затруднено дишане, поява на храчки или хемоптоез;
- г) лица с невъзможност за изолация и лечение в домашни условия, независимо от клиничното протичане на заболяването.

2. На задължителна изолация и/или лечение в домашни условия подлежат следните потвърдени случаи на COVID-19:

а) заразноносител (асимптомни лица);

б) лица с леки клинични оплаквания (телесна температура $< 38^{\circ}\text{C}$, кашлица, загуба на обонянието, нарушение или загуба на вкуса, неразположение, хрема, възпалено гърло, стомашно-чревни симптоми като гадене, повръщане и/или диария, без промени в психичния статус (т.е. объркване или летаргия) и без придружаващи хронични заболявания и/или имунокомпрометиращи състояния;

в) лица, които писмено и изрично са заявили отказ от болнично лечение.

Поставянето под изолация на лица с положителен лабораторен резултат за COVID-19 чрез PCR тест, независимо от клиничното протичане на инфекцията се обуславя от установената на база проведени проучвания способност на потвърдените случаи да предават зараза на лица, осъществили близък контакт с тях, като инфекциозността се определя от тежестта на протичане на инфекцията. Поради това, всеки заразен с новия коронавирус следва да бъде изолиран, за да се намали/ограничи възможността да инфектира други лица и да стане източник на инфекцията и причина за нейното последващо разпространение.

Предложените групи от лица за изолация в болнични условия и изолация в домашни условия са определени на база указания на Световна здравна организация за грижа на лица с COVID-19 в домашни условия и се основават на риска от влошаване на клиничното състояние, вероятността от тежко протичане и летален изход. Освен това, от съществено значение е и възможността лицата, оставени на домашна изолация и лечение, както и останалите членове от тяхното домакинство/семейство да могат правилно да се придържат към основните изисквания за превенция и контрол на инфекциите, а именно: дезинфекция на ръце и повърхности, безопасна употреба на лични предпазни средства, спазване на физическа дистанция, редовно проветряване и дезинфекция, почистване на околната среда, дезинфекция и изпиране на пране на заразения и др. Всичко това ще спомогне за ликвидиране на установените до момента възможни фактори за предаване на инфекцията, невъзможност за осъществяване на инфекциозния процес, ограничаване разпространението на заболяването и неговото последващо контролирано ликвидиране.

Прилагането на мярката изолация обаче сама по себе си не може да постигне дълготраен ефект по овладяване на епидемичната ситуация, ако не бъде прилагана заедно с останалите мерки като хигиена на ръце, дезинфекция, носене на защитни маски, както и бързо определяне и карантиниране на близки контактни.

3. Изписване на болни с COVID-19 от лечебно заведение за болнична помощ се извършва след преценка на лекуващия лекар за състоянието на пациента при клинично подобрение, в т.ч. намаляване на признаците на задух и кашлица, подобряване на лабораторните показатели като с-реактивен протеин, феритин и лактат-дехидрогеназа, обратно развитие на белодробните изменения, потвърдено с образно диагностичен метод, липсата на необходимост от кислородна терапия, липса на повишена телесна температура над $> 37.8^{\circ}\text{C}$ за 48 часа без употребата на антипиретици.

Предложението се базира на натрупания до момента опит в диагностиката и лечението на COVID-19, което позволява извършването на преценка за тежестта на здравословното състояние и за развитието на инфекциозния процес въз основа на клинични, образно диагностични методи и лабораторни показатели.

Изписването на заболели при клинично подобрение ще даде възможност на пациентите да продължат своето лечение и изолация в домашна среда с психологическата и емоционалната подкрепа на близки хора, които да полагат грижи за тях под наблюдението на лекуващ лекар. Това ще доведе до намаляване на натоварването на здравната система в условията на недостиг и преумора на болничния персонал и възможност, съобразно епидемичната обстановка в съответното населено място, за планирана почивка и отделяне от отделенията за лечение на COVID-19 медицински специалисти с претоварен работен график.

Предложението е приложимо само при лица, които имат възможност за последваща изолация в домашни условия и за придържане към препоръчания режим на лечение.

4. Лицата, при които се налага прилагане на последваща медицинска грижа в лечебно заведение, лицата, настанени в места, в които се предоставят социални услуги по смисъла на Закона за социалните услуги, и лицата с невъзможност за изолация и лечение в домашни условия, поради съжителство с хора от рисковите групи (възрастни над 65 г., лица с хронични, онкологични и имуносупресивни заболявания) се изписват от лечебното заведение за болнична помощ само при документирани минимум 10 дни от началото на клиничните оплаквания за COVID-19 и минимум три допълнителни дни без оплаквания (вкл. без повишаване на телесната температура без прием на антипиретици и без респираторни симптоми).

Предложението е изготвено въз основа на Научен доклад на Световна здравна организация относно критериите за освобождаване на болни от COVID-19 от изолация.

В хода на извършени проучвания е установено, че девет дни от началото на клиничното протичане на COVID-19 изолиране на SARS-CoV-2 в културелна среда се наблюдава в редки случаи, особено при пациенти с леко протичане, като това е съпроводено с повишаване на нивата на неутрализиращите антитела и отшумяване на симптомите. В резултат на проведени анализи е прието, че за безопасна дехоспитализация без лабораторно изследване по метода PCR може да се приеме изписване на пациент на база клинично протичане и минимален период за болничен престой от 13 дни. Задължително условие обаче е наличието на три дни без оплаквания преди изписване от лечебното заведение.

По данни на Центровете за превенция и контрол на заболяванията, Атланта, от проведени проучвания е установено, че при провеждане на контакт със заразено лице след шестия ден от началото на оплакванията, няма данни за регистрирани нови случаи на COVID-19, което допълнително подкрепя предложението по т. 4.

5. 14-дневен период на задължителна изолация и/или лечение на болни и заразноносителни на COVID-19 в домашни условия, както и на изписаните от лечебното заведение за болнична помощ лица

Допуска се за потвърдени случаи на COVID-19, които са без клинични оплаквания или с леко клинично протичане. Изолацията се въвежда от датата на потвърдителното лабораторно изследване и се преустановява след изтичане на 14-дневния период.

Срокът за поставяне под домашна изолация е определен въз основа Техническия доклад на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията за критериите за дехоспитализация и домашна изолация като са взети предвид протоколи на работа и препоръки от различни държави с интензивно протичане на заболяването – Китай, Италия, Сингапур и САЩ.

Предвиденият срок от 14 дни за задължителна изолация е въведен предвид възможността за отделяне на причинителя в околната среда и заразяване на възприемчиви лица, особено при тежко протичане на инфекцията.

Лицата се поставят на задължителна домашна изолация с предписание на Регионалната здравна инспекция и следва да бъдат инструктирани за необходимите мерки и действия, които трябва да спазват и предприемат за недопускане възникването на семейни огнища, като:

– Настаняване в самостоятелна стая с добра вентилация; При невъзможност, спазване на разстояние най-малко от 1.5 м. от членовете на семейството/домакинството;

- Ограничаване на движението в дома и свеждане до минимум използването на общите помещения, като например кухня, баня.
- Често и редовно проветряване на помещенията;
- Полагане на грижи за болния от едно лице, което е здраво, без придружаващи заболявания;
- Недопускане на посетители в дома, до получаване на отрицателен резултат от проведен тест на болния по метода на полимеразно верижна реакция;
- Спазване на хигиена на ръцете се извършва след всеки контакт с болния или с непосредствената му среда; Подсушаване на ръцете с хартиени кърпи за еднократна употреба и по изключение с текстилни кърпи, които се сменят веднага след намокрянето им или при видимото им замърсяване;
- Носене на маска за ограничаване отделянето на секрети в околната среда. При невъзможност, поради медицински противопоказания, стриктно придържане към респираторния етикет – при кихане и кашляне да покриват устата и носа си с хартиени кърпички за еднократна употреба, които да изхвърлят по подходящ начин – в полиетиленов плик, поставен в кош за отпадъци използван само за целта, произведен от материал, позволяващ лесно почистване и снабден с капак. Преди изхвърляне, полиетиленовият плик се затваря плътно;
- Задължително измиване и дезинфекциране на ръцете с дезинфектант за ръце при използване на хартиени кърпички или носни кърпи за многократна употреба след кихане и кашляне;
- Използване на индивидуални прибори и посуда, които след употреба се почистват със сапун или препарат и вода и могат да се използват повторно;
- Провеждане на ежедневно почистване и дезинфекция на предмети и повърхности от обкръжението на болния, като например табли и рамки на легла и други мебели в стаята, повърхностите в банята и тоалетната с почистващ препарат, а след изплакване с вода може да се използва дезинфекционен препарат на основата на натриев хипохлорит (белина), съгласно инструкциите за употреба на етикета;
- Текстилните маски за многократна употреба, дрехите, спалното бельо, кърпите за баня и ръце и др. на болния се третират по следните начини:
 - а) изпиране с гореща вода (термодезинфекция) и перилен препарат (детергент) при температура на водата 60-90 °C за не по-малко от 20 минути; или
 - б) изпиране с хладка вода при температура под 60°C с подходящи препарати с

дезинфекциращо действие (биоциди), подходящи за целта, напр. такива, съдържащи натриев хипохлорит в подходяща концентрация (химико-термодезинфекция).

Посочените дейности и мерки целят намаляване контаминацията на околната среда в дома, намаляване риска от предаване на инфекцията и заразяване на контактните лица. Същите са препоръчани от Световна здравна организация като основни при провеждането на изолация в дома.

6. 14-дневен период на карантина на близки контактни на потвърден случай на COVID-19 и на лица, пристигащи на територията на Република България от определени държави, съобразно епидемичния риск.

Срокът за поставяне под карантина на близки контактни лица и лицата, които са влезли на територията на страната от други държави е определен въз основа на препоръките на Световна здравна организация и Европейския център за превенция и контрол на заболяванията за провеждане на наблюдение на контактни лица в рамките на дефинирания към момента инкубационен период (период от заразяването на лицето до появата на първите клинични признаци на заболяването).

Установено е, че по време на инкубационния период, известен още като „пресимптоматичен“ период, заразените лица могат да предадат инфекцията преди началото на оплакванията, което е от съществено значение за своевременното предприемане на действия по отношение на ранно откриване на заболели и ограничаване на техните контакти и риска от предаване на заболяването. Основната цел на карантината е предотвратяване на разпространението на COVID-19 и намаляване на рисковете за общественото здраве и здравната система.

По отношение определянето на т.нар. близки контактни на потвърден случай на COVID-19, които се поставят под карантина следва да се приложат следните критерии, определени от Европейския център за превенция и контрол на заболяванията:

Близък контактен се определя като:

1. съжителство в едно домакинство с пациент с COVID-19;
2. директен физически контакт с пациент с COVID-19 (напр. ръкостискане);
3. директен незащитен контакт с инфекциозни секрети на пациент с COVID-19 (напр. при опръскване при кихане, допир до използвани от пациента кърпички с голи ръце);

4. директен (лице в лице) контакт с пациент с COVID-19 на разстояние до 2 метра и продължителност над 15 мин.;

5. престой в затворено помещение (напр. класна стая, болнична стая, стая за срещи и др.) с пациент с COVID-19 за ≥ 15 мин. и на разстояние минимум 2 м.;

6. медицински специалист или друго лице, полагащо директни грижи за пациент с COVID-19 или лабораторен персонал, обработващ клинични проби на пациент с COVID-19 без препоръчаните лични предпазни средства или с евентуално нарушена цялост на личните превозни средства;

7. пътуване в самолет в близост до лице с COVID-19 (до две места във всички посоки), придружител при пътуване или лица, полагащи грижи, членове на екипажа, обслужващи дадения сектор, където седи заболелия (ако тежестта на симптомите при заболелия или негово преместване/движение сочи за по-голяма експозиция за близък контакт може да се определят и други или всички пътници в самолета).

При определяне обхвата на държави, от които пристигащите лица подлежат на карантина следва да се има предвид както изключенията от забраната за влизане на територията на страната, така и данните за епидемичното разпространение на новия коронавирус в ЕС/ЕИП.

Лицата се поставят под карантина с предписание на регионалната здравна инспекция и следва да бъдат инструктирани за мерките, които да спазват по време на карантинния период, като: ограничаване до минимум на контактите си с други лица; използване на отделни помещения (напр. престой в друга стая, различно време за хранене), в случай, че съжителстват с други лица; използване на отделни съдове и прибори за хранене, кърпи за баня и други предмети; спазване на стриктна хигиена на ръцете, редовно проветряване на помещенията в дома; редовно почистване и дезинфекция на често докосвани повърхности в дома; водене на ежедневни бележки за лицата, с които са контактували, типа и продължителността на контактите си по време на периода на проследяване.

С уважение,

 Recoverable Signature

X Ангел Кунчев

ДОЦ. Д-Р АНГЕЛ КУНЧЕВ ДМ
Главен държавен здравен инспектор
Signed by: Angel Ivanov Kunchev